

**UCHWAŁA NR XIII/...../25
RADY MIASTA TYCHY**

z dnia 26 czerwca 2025 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody w Parku Łabędzi w Tychach

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 4, art. 40 i art. 44 ust. 1, 2, 3a i art. 45 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 t.j. z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta Tychy po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz zaopiniowaniu przez Komisję Gospodarki Przestrzennej i Infrastruktury

Rada Miasta Tychy uchwala:

§ 1

Ustanawia się pomnikiem przyrody drzewo: Dąb szypułkowy o obwodzie pnia 301 cm mierzonym na wysokości 130 cm nad poziomem gruntu, na terenie Parku Łabędzi przy al. Niepodległości dz. nr 1347/32 (współrzędne geograficzne 50°06'39.6"N 19°00'19.9"E) i nadaje nazwę „Wincenty”.

§ 2

Szczególnym celem powołania pomnika przyrody, o których mowa w § 1 jest zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych i kulturowych.

§ 3

W stosunku do pomnika przyrody ustanowionego w § 1 zakazuje się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- 3) umieszczania tablic reklamowych.

§ 4

W ramach ochrony czynnej w stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w § 1 ustala się konieczność monitorowania stanu fitosanitarnego drzewa, konieczność dokonywania zabiegów pielęgnacyjno-zabezpieczających zgodnych z ogólnie przyjętymi zasadami pielęgnacji drzew oraz właściwego oznakowania drzewa – pomnika przyrody.

§ 5

Nadzór nad pomnikiem przyrody powierza się Prezydentowi Miasta Tychy.

§ 6

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tychy.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Uzasadnienie

(Uchwała Nr XIII/...../25)

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 t.j. z późn. zm.) obowiązkiem organów administracji publicznej jest m.in. dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym. Art. 2 tejże ustawy stanowi, że ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień (ust. 1), a celem ochrony przyrody jest m.in. ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień (ust. 2).

Ochrona zieleni oraz zadrzewień może polegać m.in. na uznawaniu najcenniejszych drzew za pomniki przyrody. W myśl art. 40 ust. 1 powyższej ustawy, pomnikami przyrody są pojedyncze twory (lub ich skupiska) przyrody żywej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r., poz. 2300) określono kryteria, jakimi należy się kierować przy kwalifikowaniu np. drzew jako kandydatów do objęcia ochroną pomnikową.

W myśl art. 44 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy, określającej nazwę danego obiektu, jego położenie, szczególne cele ochrony, zakazy właściwe dla tego obiektu, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 powyższej ustawy, sprawującego nadzór nad pomnikiem przyrody, a w razie potrzeby – ustalenia dotyczące czynnej ochrony.

Uchwała dotyczy objęcia ochroną – w formie ustanowienia pomnika przyrody – 1 szt. dębu szypułkowego. Z wnioskiem o uznanie przedmiotowego drzewa za pomnik przyrody do Prezydenta Miasta Tychy zwrócił się Tyski Zakład Usług Komunalnych w Tychach przy ul. Budowlanych 43. Powyższe drzewo spełnia kryteria określone we wspomnianym powyżej rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r., to znaczy: obwód pnia drzewa (mierzony na wysokości 130 cm) przekracza minimalny obwód pnia określony dla dębu szypułkowego wynoszący 300 cm (wskazany w załączniku do powyższego rozporządzenia). Drzewo wyróżnia się – przede wszystkim ze względu na obwód pnia, pokrój, wielkość i rozłożystość korony – spośród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku, w okolicy w której rośnie. Objęcie przedmiotowego drzewa ochroną prawną pozwoli na zachowanie go dla przyszłych pokoleń, zwiększy świadomość ekologiczną mieszkańców i przyczyni się do kształtowania wizerunku miasta Tychy jako miasta aktywnie prowadzącego działania na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

Wobec pomnika przyrody wprowadzono zakazy opisane w § 3 które pozwolą na pełniejsze zabezpieczenie przed bezmyślnym niszczeniem cennego drzewa- pomnika przyrody. Projekt uchwały w sprawie ustanowienia pomników przyrody w dniach 14 maja 2025 r. do dnia 28 maja 2025 został poddany konsultacjom, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy nr 0050/5/24 z dnia 5 stycznia 2024 r. w sprawie wprowadzenia procedury przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami przez wydziały Urzędu Miasta i jednostki organizacyjne miasta Tychy oraz wzory wniosków i ogłoszenia o przeprowadzenie konsultacji, a także wzór wyników z przeprowadzonych konsultacji. W ramach konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag, opinii ani propozycji w tej sprawie.

Zgodnie z art. 44 ust. 3a ustawy, projekt uchwały został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

Realizacja przedmiotu uchwały wiąże się z kosztami dla Miasta Tychy związanymi z właściwym oznakowaniem pomnika przyrody oraz jego okresowych zabiegów pielęgnacyjnych.